

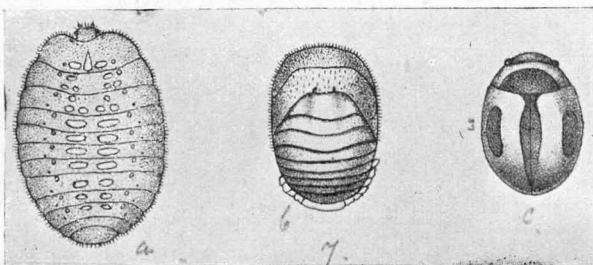
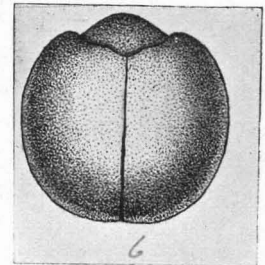
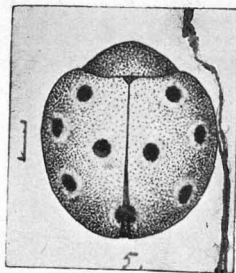
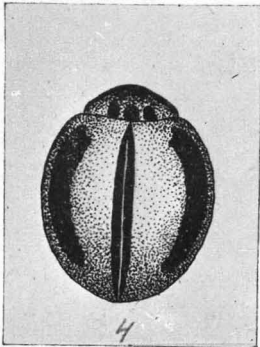
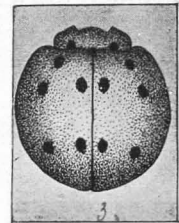
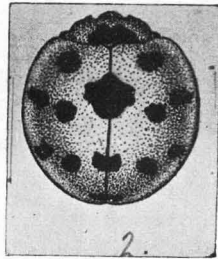
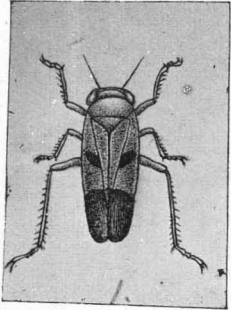
LIEVENHEERSBEESTJES.

(Coccinellidae).

III.

't Mocht me nog niet gelukken, *Coccinella arcuata* in haar geheele doen en laten na te gaan. Het dier voedt zich n.l. bij voorkeur met de groene rijstcicadelle, de veroorzaker van de *Omo wereng* (*Hama breung*) in de padi.

Fig. 1 geeft een afbeelding van een der meest voorkomende *Cicadellidae*; alweer een bekende, niet waar? Ieder heeft dit diertje, 't is groen met gele pootjes, 's avonds weleens

1. Groene rijstcicadelle.
2. *Synonyma grandis*.
3. *Caria dilatata*.
4. *Verania lineata*.
5. *Coelophora deficiens*.
6. *Orcus janthius*.
7. Een coccinellide:
 - a. larve.
 - b. pop.
 - c. imago.

Alle Figuren zijn vergroot.

over zijn courant zien wandelen, liefst in schuine richting. Bij groote hoeveelheden deze vlugge insecten verzamelen en thuis ons Lievenheersbeestje verzorgen, gaat bezwaarlijk; dat ging bij *Chilomenes* heel wat eenvoudiger: de luizen, die haar tot voedsel moesten

strekken, konden zich bijna of in het geheel niet verplaatsen. Voorloopig laat *Coccinella arcuata* zich dus verontschuldigen.

Fig. 2 en 3 geven een $\pm$ 2-maal vergroote afbeelding van de reuzen onder de Lievenheersbeestjes. De eerste is *Synonycha grandis*, welke een lengte van 14 mM bij een breedte van 12 mM kan bereiken. De tweede, *Caria dilatata*, is in den regel iets kleiner en wordt $\pm$ 1 cM lang en breed. Op de teekeningen kan men de uiterlijke verschillen gemakkelijk nagaan. *Synonycha grandis* vertoont op elk dekschild 8 zwarte vlekken op een rooden of oranjekleurigen grond. De drie vlekken langs den middenrand van 't eene dekschild sluiten aan tegen drie overeenkomstige van het andere, zoodat men in het geheel 13 vlekken waarneemt. *Caria dilatata* heeft 10 vlekken: op elk dekschild een rij van drie en een van twee. Bovendien neemt men op het voorborststuk duidelijk nog twee vlekken waar.

De levenswijze is in hoofdzaak dezelfde als van *Chilomenes*, alleen zijn larf en kever nog heel wat vraatzuchtiger. *Synonycha grandis* treft men nog al eens op bamboe aan, waar zij aast op bladluizen.

De Lievenheersbeestjes in Fig. 4 en 5 afgebeeld, treffen we ook vaak op onze excursies aan; ze hebben dus ook recht op een plaatsje in dit artikel.

De eerste heet *Verania lineata*, de tweede *Coelophora deficiens*. De laatste is gemakkelijk te herkennen aan de lichte kringen om de zwarte stippen. *Verania's* komen soms in zeer groote hoeveelheid op het lamplicht af.

Orcus janthinus (Fig. 6) onderscheidt zich door zijn donker-metaalblauwe kleur; deze kever behoort tot de nuttigste van zijn geslacht.

Ten slotte mag ik, naar ik geloof, volstaan met de afbeelding van een van de vele kleine Coccinelliden, die, niettegenstaande de geringe afmetingen, 1 bij 0.8 mM, ijverig deelnemen aan het verdelgen van luizen.

VAN DER VLIES.

Buitenzorg, 10 Maart 1913.

RUELLIA TUBEROSA L.

Tjeplikan — Pletèkan, m.

De plant, waarvan hierboven de wetenschappelijke naam, benevens een paar der meest voorkomende inlandsche namen vermeld zijn, is tegenwoordig een der meest algemeene onkruiden in de omstreken van Batavia en is **dus**, om met de overdrijving, waaraan zich een mijner beste kennissen wel eens schuldig maakt, te spreken, afkomstig uit Amerika.

Sedert langen tijd in den Plantentuin te Buitenzorg gekweekt, waar zij tengevolge van den grooten regenval niet al te best gedijt, is ze, als zoovele anderen, daaruit ontsnapt, tot in de zonnige laagvlakte om Batavia doorgedrongen en schijnt zich daar volkomen op haar plaats te gevoelen. Ze draagt tal van bloemen en wel in twee soorten, waarop wij straks nader terugkomen, en brengt overvloedig zaad voort. Eigenaardig is het, dat zij in de omstreken van Buitenzorg geen stand houdt, maar slechts hier en daar sporadisch voorkomt. De droge, warme laagvlakte schijnt haar beter te bevallen. De bekende vindplaatsen zijn dan ook alle in de vlakte gelegen. Veelvuldig komt ze o.a. voor in de omstreken van Rangkasbetoeng, Batavia, Tandjong-Priok, Cheribon en Soerabaja; sporadisch bij Madioen. Volgens mededeelingen van den heer J. A. LÖRZING was ze veertien jaar geleden bij Semarang schaarsch, thans groeit ze er overvloedig. Door denzelfden heer LÖRZING is ze bij Temanggoeng en in het N. van de afd. Japara ingevoerd, waar ze zich thans begint te verspreiden. De